

บทที่ 4

พัฒนาการและรูปแบบการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา

รูปแบบของกิจกรรมการค้าในเขตเมืองนครราชสีมามีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการขยายตัวมาโดยตลอดนับแต่เริ่มมีการสร้างเมืองนครราชสีมาเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2205 จนกระทั่งปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2542 ได้ทำให้มีรูปแบบของกิจกรรมการค้าเกิดขึ้นมากมาย ได้แก่ ร้านค้าทั่วไป ตลาด ในทรีบาร์ชาร์ ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์เซ็นเตอร์ ในอนาคตกำลังจะมีกิจกรรมการค้าในรูปแบบศูนย์การค้าขนาดใหญ่เกิดขึ้น และที่สำคัญคือการพัฒนา รูปแบบของกิจกรรมการค้ามาเป็นร้านค้าสะดวกซื้อ ที่เกิดจากผลของการพัฒนาเมืองจนมีความเจริญมากขึ้น ประชากรเมืองมีความหนาแน่นขึ้น ซึ่งภายในเขตเมืองเป็นแหล่งรวมของสถานที่ราชการ ศูนย์รวมของแหล่งบริการและร้านค้ามากมาย มีผู้คนต้องเดินทางเข้ามาภายในเขตเมืองเพื่อใช้สิ่งบริการต่างๆ จำนวนมากขึ้น จึงเป็นผลให้การจราจรในเขตเมืองหนาแน่นขึ้นจนบางช่วงเวลาเกิดการจราจรติดขัดมาก ผู้คนที่จะเดินทางเข้าไปสู่บริเวณใจกลางเมืองต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มขึ้น ในส่วนนี้มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมผู้บริโภคในด้านการเดินทางไปซื้อสินค้า โดยเฉพาะเมื่อต้องการสินค้าเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันเพียงเล็กน้อย

จากการเปิดให้บริการร้านค้าสะดวกซื้อในบริเวณเขตเมืองนครราชสีมาแห่งแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 คือ ร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ซึ่งให้บริการทั้งสินค้าจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันทั่วไป พร้อมทั้งอาหารและเครื่องดื่มประเภทเร่งด่วน เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ผู้บริโภคในเมืองนครราชสีมาให้ความสนใจไปใช้บริการเป็นจำนวนมาก มีทั้งผู้ที่ต้องการซื้อสินค้าและผู้ที่ต้องการมาสัมผัสกับการค้ารูปแบบใหม่ นอกจากนี้จะมีผู้บริโภคที่ให้ความสนใจไปใช้บริการแล้ว ยังทำให้นักลงทุนและผู้ประกอบการมากมายให้ความสนใจเช่นกัน เพราะได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของร้านค้าสะดวกซื้อซึ่งมีข้อดีและความแตกต่างจากการค้ารูปแบบเดิมที่มีอยู่ จึงทำให้มีร้านค้าสะดวกซื้อเปิดให้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งในรูปแบบแฟรนไชส์และรูปแบบที่ผู้ประกอบการร้านค้าเปิดให้บริการร้านค้าสะดวกซื้อเอง ในลักษณะคล้ายกับร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ด้านการจัดรูปแบบร้าน สินค้าที่จำหน่ายและลักษณะการให้บริการ รูปแบบเช่นนี้ เรียกว่า ร้านมินิมาร์ท รวมทั้งร้านค้าสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการภายในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งในปัจจุบันถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเปิดบริการสถานีบริการ

น้ำมันเชื้อเพลิง โดยในบทนี้ได้ศึกษาถึงพัฒนาการและรูปแบบการกระจายตัว ท่าเรือที่ตั้งรวมทั้งลักษณะการดำเนินกิจการร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมาโดยปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 พัฒนาการและรูปแบบของร้านค้าสะดวกซื้อ

ดังได้กล่าวแล้วในบทที่ 1 ว่าร้านค้าสะดวกซื้อเป็นรูปแบบของกิจกรรมการค้าอย่างหนึ่ง มีลักษณะเป็นร้านค้าปลีกขนาดเล็ก มีการให้บริการสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน บางร้านให้บริการทั้งอาหารและเครื่องดื่มประเภทเร่งด่วนร่วมด้วย โดยมีการจัดร้านให้เป็นระเบียบเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเลือกพิจารณาสินค้าด้วยตัวเองได้อย่างสะดวกและที่สำคัญมีช่วงระยะเวลาการให้บริการที่ยาวนานจนกระทั่งครอบคลุมเวลาความต้องการสินค้าของผู้บริโภคที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียงหรือบริเวณชุมชนที่มีร้านค้าสะดวกซื้อตั้งอยู่ ร้านค้าสะดวกซื้อบางร้านได้เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ได้แก่ ร้านค้าสะดวกซื้อที่มีรูปแบบแฟรนไชส์ และร้านค้าสะดวกซื้อภายในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

สำหรับการพัฒนารูปแบบของกิจกรรมการค้าจนกระทั่งมาเป็นร้านค้าสะดวกซื้อ ได้มีการเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2470 โดยบริษัท เซาท์แลนด์ โอйл (เซาท์แลนด์คอร์ปอเรชัน) จำกัด มีแหล่งกำเนิดมาจากโอคิลฟ เมืองคัลลิส มลรัฐเท็กซัส โดยเริ่มกิจการด้วยการผลิตและจำหน่ายน้ำมันแข็ง และเริ่มขยายกิจการในปีเดียวกันจากการนำสินค้าอุปโภค-บริโภคมาจำหน่ายควบคู่ด้วย จึงกลายเป็นจุดกำเนิดของกิจกรรมการค้าปลีกลักษณะสะดวกซื้อ โดยใช้ชื่อว่า "Tote'm Store" ต่อมาในปี พ.ศ. 2489 ได้เปลี่ยนชื่อร้านเป็น "เซเวน-อีเลฟเว่น" คำว่า เซเวน-อีเลฟเว่น มาจากแนวความคิดในการเสนอบริการตั้งแต่ 7:00-23:00 นาฬิกาทุกวัน และได้ขยายตัวเข้าสู่ประเทศไทย โดยการนำของเครือเจริญโภคภัณฑ์ ซึ่งได้ยื่นสัญญาซื้อสิทธิการประกอบการ (License) กิจการค้าปลีกแบบร้านค้าสะดวกซื้อชื่อ "เซเวน-อีเลฟเว่น" ในประเทศไทยจากบริษัทเซาท์แลนด์คอร์ปอเรชัน จำกัด เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 และได้จัดตั้งบริษัทซีพี เซเวน-อีเลฟเว่น จำกัด ขึ้นเพื่อดำเนินกิจการธุรกิจนี้ ซึ่งร้านเซเวน-อีเลฟเว่น แห่งแรก ได้เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2532 (ซีพี เซเวน-อีเลฟเว่น, มปป.)

จากการบุกเบิกรูปแบบกิจกรรมการค้าใหม่ของ ร้านค้าสะดวกซื้อเซเวน-อีเลฟเว่น เข้ามาในประเทศไทย ทำให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจและได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี ทำให้ร้านค้าสะดวกซื้อขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากมีรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่มีการแข่งขันสูงของเมืองไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเขตเมืองหลวงหรือกรุงเทพมหานคร ซึ่งวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนต้องอาศัยความสะดวกรวดเร็ว ฉะนั้นร้านค้าสะดวกซื้อจึงขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและกระจาย

ตัวอยู่ในทุกชุมชน พร้อมทั้งสามารถให้บริการแก่ผู้บริโภค ได้อย่างเหมาะสมทั้งด้านสินค้าและการบริการของร้านค้าสะดวกซื้อ ไม่ว่าจะเป็นอาหารเร่งด่วน หรือเครื่องคั้น ก็สามารถรองรับความจำเป็นในเรื่องของเวลาและสภาพการจราจรที่ติดขัดได้ เมื่อธุรกิจนี้ได้รับการยอมรับจากเมืองหลวงแล้ว ย่อมได้รับการต้อนรับจากต่างจังหวัดด้วยเช่นกัน เพราะถึงแม้จะไม่มี ความจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันที่เร่งรีบ แต่ก็กลายเป็นแพะรับของความทันสมัยในการบริโภคสินค้าและใช้บริการ

การพัฒนา รูปแบบการค้าปลีกดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างมาก เป็นผลให้ร้านขายของชำต้องปรับตัว พัฒนาด้านการจัดร้าน และการให้บริการให้มีรูปแบบคล้ายกับร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ซึ่งเรียกว่า ร้านมินิมาร์ท เพื่อดึงดูดผู้บริโภคที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว และความทันสมัย นอกจากนี้จะมีร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น แล้ว ยังมีอีกหลายบริษัทที่ตั้งขึ้นมาและขยายตัวในรูปแบบแฟรนไชส์ เช่น ร้าน Am Pm ร้านแฟมิลีมาร์ท ร้านเซ็นทรัลมาร์ท เป็นต้น ร้านค้าสะดวกซื้อได้พัฒนาและขยายตัวเข้าสู่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต่างๆ ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากตู้แช่ หรือตู้ขนมเล็กๆ จนกลายเป็นร้านขายของที่ทันสมัยซึ่งร้านค้าสะดวกซื้อในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงสมัยใหม่ไปแล้ว (รูปที่ 4.1, 4.2, 4.3)

สาเหตุที่ทำให้ร้านค้าสะดวกซื้อในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงได้รับความสนใจส่วนหนึ่งเนื่องมาจากพฤติกรรมการซื้อของคนไทยในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว นับจากที่ ร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ได้เข้ามาเปิดตลาดร้านค้าสะดวกซื้อ ซึ่งก็ได้รับการตอบรับอย่างดี และอีกประการหนึ่งก็คือผลกำไรต่อหน่วยของร้านค้าสะดวกซื้อนั้น เมื่อเทียบกับธุรกิจน้ำมันแล้ว ผลกำไรต่อหน่วยที่ได้จะมีความแตกต่างกันมากคือ ร้านค้าสะดวกซื้อจะมีผลตอบแทนประมาณร้อยละ 20-25 ของยอดขาย ในขณะที่ธุรกิจน้ำมันจะมีผลกำไรประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น การมีร้านค้าสะดวกซื้อในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการนำพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เปรียบเหมือนกับการมีแม่เหล็กสองอันไว้คอยดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการร้านค้าสะดวกซื้อและใช้ร้านค้าสะดวกซื้อดึงดูดลูกค้าให้เข้ามาเติมน้ำมัน (คู่แข่ง, 2539) โดยร้านค้าสะดวกซื้อในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงของแต่ละร้านมีรูปแบบการลงทุน การบริหารงานที่แตกต่างกัน ได้แก่ รูปแบบที่บริษัทน้ำมันเป็นผู้ลงทุนสร้างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและร้านค้าสะดวกซื้อเองทั้งหมด แล้วบริษัทก็จะหาผู้ที่สนใจมาบริหารงานทั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงรวมทั้งส่วนของร้านค้าสะดวกซื้อ โดยบริษัทน้ำมันจะคิดค่าธรรมเนียมหรือค่าเช่าแยกกันระหว่างส่วนของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและร้านค้าสะดวกซื้อ ส่วนอีกหนึ่งคือรูปแบบที่บริษัทน้ำมันเป็นผู้ลงทุนและบริหารงานเองทั้งหมด

รูปที่ 4.1 ภาพร้านค้าสะดวกซื้อในรูปแบบแฟรนไชส์

รูปที่ 4.2 ภาพร้านค้าสะดวกซื้อในรูปแบบมินิมาร์ท

รูปที่ 4.3 ภาพร้านค้าสะดวกซื้อในรูปแบบสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
สมบูรณ์แบบ

ซึ่งร้านค้าสะดวกซื้อที่เปิดบริการภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการลงทุนและบริหารงานทั้งสองรูปแบบ ได้แก่ ร้านค้าสะดวกซื้อซีเล็ค ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเชลล์ ร้านค้าสะดวกซื้อไทเกอร์มาร์ท ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเอสโซ่ ร้านค้าสะดวกซื้อสตาร์มาร์ท ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงคาถาเท็กซ์ และร้านค้าสะดวกซื้อคิวเอทของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงคิวเอท ส่วนร้านค้าสะดวกซื้อเลมอนกรีน ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงบางจาก มีเพียงรูปแบบเดียวคือ หากผู้สนใจมาบริหารงานจึงทำให้มีสาขาของร้านค้าสะดวกซื้อเลมอนกรีน ให้บริการอยู่บริเวณภายนอกสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงด้วย สำหรับรูปแบบอื่นคือ บริษัทน้ำมันเป็นผู้ลงทุนสร้างสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และให้ร้านค้าสะดวกซื้อซึ่งทำธุรกิจค้าปลีกรูปแบบร้านค้าสะดวกซื้อโดยเฉพาะเป็นผู้ลงทุนและบริหารงานเอง ทางบริษัทน้ำมันจะได้คำตอบแทนเฉพาะค่าเช่าที่เท่านั้น ได้แก่ สถานีบริการน้ำมัน ปตท. ของบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ที่ให้ร้านค้าสะดวกซื้อ Am Pm เข้ามาลงทุน และสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงพีเอ ซึ่งมีดีกรีความเป็นหนึ่งในเครือซีพี ก็ให้ร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น เข้ามาลงทุน (บุญเกื้อ, 2542)

4.2 รูปแบบการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา

4.2.1 การเริ่มต้นของร้านค้าสะดวกซื้อ ช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2538

ร้านค้าสะดวกซื้อที่เข้ามาบุกเบิกตลาดในจังหวัดนครราชสีมาเป็นเจ้าแรกในปี พ.ศ. 2536 นี้คือร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ซึ่งการขยายตัวเข้ามาในเขตเมืองนครราชสีมาในช่วงนี้ถือว่ามีเหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจาก ภายในบริเวณตัวเมืองนครราชสีมาได้เริ่มประสบกับปัญหาการจราจรติดขัด เป็นผลให้ผู้บริโภคในเมืองนครราชสีมาเกิดความไม่สะดวกในการเดินทางไปซื้อสินค้าและใช้บริการ เช่นเดียวกับในเมืองหลวงหรือกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการโฆษณา-ประชาสัมพันธ์ของร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การขยายตัวของร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ในบริเวณเมืองนครราชสีมาได้รับความสนใจจากผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว และได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2538

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
1	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาถนนบูรินทร์	ตั้งอยู่บริเวณหน้าสถานีบริการรถโดยสารและขนส่งแห่งเดิม (บขส.เก่า) ทางด้านทิศตะวันตกของถนนบูรินทร์
2	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาไนท์บาร์ซาร์	โดยตั้งอยู่บริเวณหัวมุมถนนที่มีถนนมนัสและถนนจอมพลตัดกัน ซึ่งหัวมุมด้านทิศตะวันตกจะเป็นถนนมนัสส่วนด้านทิศเหนือเป็นถนนจอมพล และอยู่ตรงข้ามกับไนท์บาร์ซาร์
3	ร้านแฟมิลีมาร์ท	มีทำเลที่ตั้งบริเวณด้านทิศเหนือของถนนสุรนารี อยู่ตรงข้ามกับสถาบันเท็กซามกลางคืนใกล้กับ โรงแรมและโรงพยาบาลเอกชน ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันออกของถนนประจักษ์ และอยู่ภายใน
4	เมย์มินิมาร์ท	เขตเมืองใกล้กับประตูเมืองด้านทิศเหนือคือประตูพลแสนหรือประตูน้ำ โดยบริเวณใกล้เคียงนั้น เต็มไปด้วยร้านค้าเก่าแก่ที่ขายสินค้าหลากหลายประเภท
5	เจริญภัณฑ์มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณจุดตัดของถนนมนัสและถนนจอมพล โดยตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของถนนจอมพลและด้านทิศตะวันออกของถนนมนัสติดไนท์บาร์ซาร์ ถนนจอมพลนี้เป็นถนนสายสำคัญที่มีประวัติทางด้านการค้ามายาวนาน บริเวณใกล้เคียงมีร้านค้าหลากหลายประเภท
6	Super Mart	ตั้งอยู่ภายในสถานีบริการรถโดยสารและขนส่งแห่งใหม่(บขส.ใหม่) ซึ่งเป็นแหล่งรวมของรถโดยสารที่เดินทางระหว่างเมือง นครราชสีมา กับต่างจังหวัดและต่างอำเภอ
7	Minimart	ตั้งอยู่ภายในบขส.ใหม่เช่นเดียวกับ Super Mart แต่อยู่คนละอาคาร
8	Caltex Minimart	ตั้งอยู่ภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงศาลเท็ก บริเวณด้านทิศใต้ของถนนมิตรภาพด้านขาออกไปกรุงเทพมหานคร และอยู่ใกล้กับบริเวณทางแยกไปถนนมิตรภาพ-หนองคาย ซึ่งเป็นทางผ่านเข้าออกของจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
9	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาสวายเรียง	ตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของถนนมุขมนตรี บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยค่อนข้างหนาแน่นแห่งหนึ่ง

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
10	วนิคามินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณชุมชนการเคหะฯ ใกล้กับที่อยู่อาศัยหนาแน่น
11	ภรณ์มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณชุมชนมหาชัยทางด้านทิศใต้ของถนนสุร- นารายณ์ บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยซึ่งมีทั้งบ้านพัก และหอพักนักศึกษา
12	Golf Shop	ตั้งอยู่บริเวณถนนสุรนารายณ์ ซ.11 เป็นซอยที่อยู่ตรงข้าม กับสถาบันราชชมงคลวิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่ง บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่น โดยจะมีทั้งที่อยู่ อาศัยทั่วไปและหอพักนักศึกษา
13	ร้านพลอยรุ่ง	ตั้งอยู่ในซอยเดียวกับร้าน Golf Shop แต่อยู่ในซอยลึกกว่า
14	Money มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันตกของถนนกึ่งกลาง ตรงข้าม กับโรงเรียนช่างกลพาณิชย์การนครราชสีมา (ชพน.)
15	Am Pm	ตั้งอยู่ที่ถนนชุมพล อยู่ด้านหลังประตูชุมพลและอนุสาวรีย์ ท้าวสุรนารี บริเวณโดยรอบเป็นแหล่งการค้าที่สำคัญ เป็น แหล่งรวมของห้างสรรพสินค้า ธนาคาร และร้านขายสินค้า หลากหลายประเภท
16	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาแม่กิมเฮง	ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศใต้ของถนนสุรนารัตติกกับตลาดแม่กิม เฮง บริเวณใกล้เคียงเป็นศูนย์รวมของร้านค้ามากมาย
17	ร้าน 975 มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณด้านทิศตะวันตกของถนนพิบูลละเียดซึ่งเป็น ทางผ่านเข้าออกของชุมชนใกล้เคียงบริเวณที่เป็นที่อยู่อาศัย หนาแน่น
18	ร้านพีเซ็นต์มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ติดกับร้าน 975 มินิมาร์ท
19	Jiffy Shop	ตั้งอยู่ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง Jet บริเวณด้านทิศ ตะวันตกของถนนมิตรภาพ หรือด้านขาเข้าสู่ตัวเมือง
20	เมย์มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณถนนซึ่งแยกจากถนนมิตรภาพ ไปทางตะวัน ตกบริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัย

ร้านที่เปิดบริการในช่วงปีนี้ ส่วนใหญ่เป็นร้านที่เจ้าของดำเนินกิจการเอง โดยมีจำนวนถึง 12 ร้าน ซึ่งเปิดบริการทั้งบริเวณที่เป็นแหล่งชุมชนและแหล่งการค้า ร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงนี้มีทั้งร้านที่ก่อสร้างใหม่เพื่อประกอบการร้านค้าสะดวกซื้อโดยเฉพาะ และร้านขายของชำที่ปรับปรุงร้านค้าให้มีลักษณะเป็นร้านค้าสะดวกซื้อในรูปของมินิมาร์ท เช่น ร้านเจริญภัณฑ์มินิมาร์ท เป็นต้น ซึ่งมีคู่แข่งที่สำคัญคือร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น มาเปิดบริการอยู่ฝั่งตรงกันข้าม ทำให้ร้านนี้ต้องพัฒนาร้านให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับกระแสวนิยมของผู้บริโภคคนนอกจากนี้ยังมีร้านค้าสะดวกซื้อรูปแบบแฟรนไชส์อีกจำนวน 6 ร้าน คือร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ร้าน Am Pm และร้านแฟมิลีมาร์ท รวมทั้งมีร้านที่เปิดบริการภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอีก 2 ร้าน (รูปที่ 4.4)

รูปแบบการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงนี้มีการกระจายตัวหลายรูปแบบ คือการกระจายตัวในบริเวณเขตใจกลางเมืองซึ่งกระจายตัวตามถนนสายสำคัญรวมทั้งบริเวณสถานบริการ ได้แก่ แหล่งบันเทิง แหล่งการค้าในเขตเมือง มีการกระจายตัวออกไปบริเวณที่เป็นแหล่งชุมชนและแหล่งบริการนอกเขตใจกลางเมืองทางด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือของเมือง ได้แก่ บริเวณการเคหะแห่งชาติ ชุมชนสวายเรียง และบริการภายในสถานีบริการรถโดยสารและขนส่งแห่งใหม่ นอกจากนี้มีร้านที่เปิดให้บริการภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงทางด้านทิศตะวันตกของเมืองติดกับถนนมิตรภาพด้านขาเข้าและออกบริเวณเขตเมือง จึงถือว่าเป็นการเริ่มต้นของการพัฒนาไปสู่รูปแบบของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่สมบูรณ์แบบ

4.2.2 ร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงปี พ.ศ. 2539 - 2541

ในช่วงนี้มีการขยายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อเพิ่มขึ้นมากที่สุดในปี พ.ศ. 2539 เนื่องจากในช่วงปีนี้ได้มีร้านค้าสะดวกซื้อเปิดให้บริการเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิมจำนวนถึง 18 ร้านด้วยกัน ทั้งนี้คงเป็นผลจากการที่ร้านค้าสะดวกซื้อที่มีอยู่เดิม เพราะจากช่วงปีที่แล้ว ได้มีร้านค้าสะดวกซื้อขยายตัวออกไปตามชุมชนรอบนอกเมืองจำนวนมากและได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคมากด้วยเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคซึ่งอาศัยอยู่ในเขตชุมชนรอบนอกเมือง ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการซื้อสินค้าและหันมาใช้บริการร้านค้าสะดวกซื้อมากขึ้น ซึ่งมีทั้งลักษณะที่ต้องการความสะดวกรวดเร็วและมาใช้บริการเพียงเพื่อต้องการความทันสมัย หรือเรียกว่าแฟชั่นใหม่ของการซื้อสินค้า ทำให้มีผู้ประกอบการมากมายเห็นถึงความสำคัญและข้อดีในส่วนนี้และเปิดให้บริการร้านค้าสะดวกซื้อในนี้จำนวนมากกว่าช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับกระแสความต้องการและความนิยมของผู้บริโภค แต่ในปี พ.ศ. 2540 อัตราการเพิ่มของร้านค้าสะดวกซื้อกลับมีอัตราการเพิ่มน้อยกว่าในปี 2539 คือเพิ่มขึ้นเพียง 7 ร้าน ส่วนหนึ่งคงเนื่องมาจากในปีที่แล้ว ได้มีจำนวนร้านค้าสะดวกซื้อกระจายตัวไปยังบริเวณแหล่งชุมชนหนาแน่นและบริเวณถนนสายสำคัญๆ ถือได้ว่ามีร้านค้าสะดวกซื้อกระจายอยู่เกือบทั่วบริเวณสำคัญๆ ภายในเขตเทศบาลแล้ว ปีนี้จึงมีลักษณะการกระจายตัวในบริเวณที่ยังไม่ค่อยมีร้านค้าสะดวกซื้อ คือกระจายตัวไปตามบริเวณชุมชนที่ไม่ค่อยหนาแน่นหรือชุมชนที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ และสำหรับในปี พ.ศ. 2541 ได้มีจำนวนร้านค้าสะดวกซื้อเพิ่มขึ้นมากกว่าปี พ.ศ. 2540 คือมีจำนวน 11 ร้าน สำหรับร้านที่เปิดให้บริการในช่วงปีนี้มีรายละเอียดดังตาราง 4.2 (รูปที่ 4.5)

ตาราง 4.2 ร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงปี พ.ศ. 2539 - 2541

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
1	NS มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ใน NS อพาร์ทเมนท์ โคจรอบเป็นหอพักนักศึกษา
2	คิออร์มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ที่ถนนสุรนารายณ์ ซอย 3 บริเวณใกล้เคียงเป็นที่พักอาศัยทั่วไปและหอพักนักศึกษา
3	ไพลินมินิมาร์ท	ตั้งอยู่เยื้องกับร้านคิออร์มินิมาร์ท อยู่ด้านตรงข้ามกัน
4	โมบิลมินิมาร์ท	ตั้งอยู่ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงโมบิลติดถนนสุรนารายณ์ด้านทิศตะวันตก ตั้งอยู่ตรงข้ามกับสถาบันราชภัฏนครราชสีมาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
5	NP มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ในสภาพพาร์ทเมนท์ บริเวณถนน 30 กันยา และใกล้กับสนามกีฬากลาง จังหวัดนครราชสีมา
6	โพรว์ทีมินิมาร์ท	ตั้งอยู่ที่ถนนช้างเผือก บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยและเป็นทางผ่านไปสู่ตำบลรอบนอกที่มีผู้คนอาศัยอยู่จำนวนมาก
7	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาสุรนารายณ์	ตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับประตูด้านหน้าของสถาบันราชภัฏนครราชสีมา
8	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาสถาบันราชภัฏฯ	ตั้งอยู่ภายในบริเวณสถาบันราชภัฏนครราชสีมา แต่เป็นเพียงร้านเล็ก ๆ ที่ขายเฉพาะอาหารเร่งด่วน เครื่องดื่ม ขนม และของขบเคี้ยวเท่านั้น
9	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาเทศบาล 5	ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของถนนไชนณรงค์ ใกล้กับตลาดเทศบาล 5 หรือตลาดประตูศิวี
10	ซิกกีมินิมาร์ท	ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของถนนชุมพล บริเวณใกล้เคียงคือร้านค้าดั้งเดิม เนื่องจากบริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งของตลาดเทศบาล 1 (ในปัจจุบันถูกรื้อเพื่อสร้างเป็นสวนสาธารณะ) ทำให้ผู้บริโภคยังคงนิยมที่จะมาซื้อสินค้าบริเวณนี้อยู่ รวมทั้งยังเป็นศูนย์รวมของแม่ค้าหาบเร่แผงลอยมากมายอีกด้วย ที่สำคัญบริเวณนี้ก็เป็นที่ยุครดประจำทางหลายสายด้วยกัน จึงมีทั้งคนทำงานและนักเรียนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงมาใช้บริการร้านค้าต่างๆบริเวณนี้กันเป็นจำนวนมาก
11	เอส พี มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ที่ด้านทิศใต้ของถนนเบญจรงค์ บริเวณใกล้เคียงเป็นที่พักอาศัย
12	Tiger Mart	ตั้งอยู่ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง Esso บริเวณด้านทิศตะวันออกของถนนราชสีมา-โชคชัย ซึ่งเป็นทางผ่านไปสู่อำเภอโชคชัย

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
13	Jiffy Shop	ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของถนนมิตรภาพ ด้านออกไปกรุงเทพมหานคร โดยอยู่ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง Jet
14	Lemon Green	ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันออกของถนนพิบูละเอียด ภายในสถานีบริการน้ำมันบางจาก
15	แอนนามาร์ท	ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของถนนเศรษฐคม ซึ่งบริเวณโดยรอบเป็นที่พักอาศัยหนาแน่นแห่งหนึ่ง
16	Lemon Green	ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกของถนนสีปรี ที่เส้นทางออกไปสู่ถนนราชสีมา-ปิ่นเกล้า บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัย
17	33 มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของถนนมิตรภาพและอยู่ติดกับตลาดสามแยกปึก เป็นตลาดที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก
18	โพธิ์เงินย่าโม	ตั้งอยู่บริเวณหมู่บ้านการเคหะฯ และติดกับร้านวินิตามินิมาร์ท ซึ่งบริเวณใกล้เคียงเป็นชุมชนขนาดใหญ่ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก
19	ตั้งเจริญ 1	ตั้งอยู่บริเวณปากทางเข้าซอย 30 ถนน ทางด้านทิศเหนือของถนนสุรนารายณ์ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับประตูทางเข้าสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยทั่วไป ตั้งอยู่ในอรรถพรทเม้น บริเวณถนนยมราช
20	กิ่งโพธิ์พาณิชย์มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณทิศตะวันตกของถนนช้างเผือกและอยู่ติดกับ
21	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาช้างเผือก	ทางเข้าหมู่บ้านพัชรินทร์ ซึ่งบริเวณนี้ในช่วงเย็นจะกลายเป็นตลาดย่อยๆ เรียกว่าตลาดหน้าโรงพยาบาล เนื่องจากอยู่บริเวณติดกับทางเข้าโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ตั้งอยู่ที่บริเวณทิศตะวันตกของถนนมหาราช ซึ่งเป็นบริเวณด้านหลังของโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาและอยู่ใกล้
22	ประปามินิมาร์ท	กับการประปาจังหวัดนครราชสีมา บริเวณใกล้เคียงเป็นเขตที่อยู่อาศัยทั่วไป

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
23	สมิทธามินิมาร์ท	ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือใกล้กับร้านประปามีนิมาร์ท
24	ช.มินิมาร์ท	ตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ของถนนสืบศิริ ด้านทางออกไปบริเวณสามแยกป้อมธงชัย ซึ่งบริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยทั่วไป
25	Family Shop	ตั้งอยู่บริเวณชุมชนวัดเลียบ ซึ่งบริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
26	ไพศาลมินิมาร์ท	ตั้งอยู่ปากทางเข้าซอยสุรนารายณ์ 11 ทางด้านทิศตะวันตกของถ.สุรนารายณ์ ตรงข้ามสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ
27	มินิมาร์ท	เป็นร้านที่เปิดใหม่และยังไม่ได้ตั้งชื่อร้าน ตั้งอยู่ในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเชลล์ ซึ่งอยู่หัวมุมถนนสามแยกด้านทิศตะวันตกของถ.โยธา และทิศเหนือของถ.จอมสุรางษาตรี
28	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาสวนหมาก	ตั้งอยู่บริเวณทิศเหนือของถนนมหาดไทย โดยอยู่ภายในอาคารสวนหมากสแควร์ ด้านทิศตะวันออกของถนนมนัสคิดกับไนท์บาร์ซาร์ (หลังไนท์บาร์ซาร์)
29	Tiger Mart	ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของถนนจอมพล บริเวณใกล้เคียงเป็นแหล่งการค้าดั้งเดิมของเมือง
30	เซเว่น-อีเลฟเว่น สาขาสุรนารี	ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของถนนสุรนารี อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าโรงเรียนเทคนิคนครราชสีมา
31	ร้านรวมสิน	ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของถนนมุขมนตรี ใกล้กับตลาดสวายเรียง บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัยเรียกว่า ชุมชนสวายเรียง
32	Caltex Minimart	ตั้งอยู่ภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง Caltex ทางทิศใต้ของถนนมิตรภาพ ด้านขาออกจากตัวเมืองไปทางกรุงเทพฯ
33	Tiger Mart (Esso)	ตั้งอยู่ภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง Esso ด้านทิศเหนือของถนนมุขมนตรี และอยู่ใกล้กับทางแยกไปชลประทานบริเวณถนนสืบศิริ รวมทั้งเป็นทางผ่านเข้าออกไปบริเวณสี่แยกอัมพวัน

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อร้าน	ลักษณะที่ตั้งร้าน
34	Lemon Green	ตั้งอยู่ภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงบางจาก บริเวณทิศตะวันตกของถนนสีปศิริ ซึ่งเป็นทางผ่านเข้าไปสู่ตัวเมืองและทางออกไปสู่อำเภอปรางค์
35	โอ& พี มินิมาร์ท	ตั้งอยู่ด้านทิศใต้ของถนนสีปศิริ ทางออกไปตามแยกปรางค์ บริเวณใกล้เคียงเป็นที่อยู่อาศัย
36	7-11 สาขาการเคหะฯ	ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านการเคหะฯ 3 ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนที่พักอาศัยหนาแน่นแห่งหนึ่ง

รูปแบบการดำเนินการร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงนี้ ส่วนใหญ่มีลักษณะเจ้าของดำเนินการเอง ในรูปของมินิมาร์ท มีจำนวนถึง 20 ร้านด้วยกัน และร้านที่เปิดให้บริการภายในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงมีจำนวน 8 ร้าน และอีกจำนวน 8 ร้านเป็นร้านที่มีแฟรนไชส์คือ ร้านเซเว่น-อีเลฟเว่นและร้านเลม่อนกรีน สาเหตุที่ทำให้มีร้านมินิมาร์ทเปิดให้บริการในช่วงนี้จำนวนมาก เนื่องจากผู้ประกอบการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกระแสความนิยมในการซื้อสินค้าที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภคจึงทำให้ผู้ที่สนใจเปิดร้านขายสินค้าประเภทของชำลงทุนจัดร้านในรูปแบบร้านค้าสะดวกซื้อแทนหรือเพื่อเป็นการตอบรับกระแสความนิยมของผู้บริโภคนั้นเอง

สำหรับรูปแบบการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงนี้ ส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่บริเวณรอบนอกเขตเมือง โดยเฉพาะบริเวณด้านทิศเหนือของเมืองที่เกาะกลุ่มอยู่บริเวณถนนช้างเผือก ถนนมิตรภาพและถนนสุรนารายณ์ซึ่งมีลักษณะเป็นแหล่งชุมชนหนาแน่น ใกล้กับสถาบันราชภัฏนครราชสีมาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ การกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อบริเวณนี้มีจำนวนถึง 13 ร้านด้วยกัน การกระจายตัวไปทางด้านทิศตะวันตกและทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองของเมืองก็มากขึ้น คือมีจำนวนถึง 15 ร้าน แต่จะมีลักษณะการกระจาย 2 รูปแบบ คือ การกระจายตัวอยู่บริเวณถนนสายสำคัญ ได้แก่ บริเวณถนนมิตรภาพ ถนนพินุลละเอียด ถนนสีปศิริ จำนวน 7 ร้าน และการกระจายตัวบริเวณแหล่งชุมชนหนาแน่นกับบริเวณแหล่งการค้า จำนวน 6 ร้าน สำหรับการกระจายตัวด้านทิศใต้ของเมืองมีลักษณะการกระจายตัวบริเวณแหล่งชุมชนและถนนสายสำคัญจำนวน 2 ร้าน คือชุมชนบริเวณถนนเศรษฐคม ถนนเบญจรงค์และถนนราชสีมา-โชคชัย ส่วนบริเวณภายในเขตเมืองมีอยู่เพียง

จำนวน 6 ร้าน ซึ่งมีลักษณะการกระจายตัวบริเวณที่เป็นแหล่งการค้า โดยเฉพาะแหล่งการค้าที่มีความสำคัญมาตั้งแต่อดีต

จากผลการศึกษาถึงการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าร้านค้าสะดวกซื้อในช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2538 ได้มีการขยายตัวในลักษณะค่อยเป็นค่อยไปหรือกล่าวได้ว่าเป็นช่วงของการทดลองให้บริการร้านค้าสะดวกซื้อในชุมชนต่างๆ ว่าจะได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้บริโภคมากน้อยเพียงใด และเมื่อพบว่าได้รับความสนใจจากผู้บริโภคเป็นจำนวนมากจึงทำให้ในปี พ.ศ. 2539 มีการเปิดให้บริการร้านค้าสะดวกซื้อเพิ่มขึ้นมากที่สุด หรือเรียกว่าเป็นปีที่มีการบูมของร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา และเมื่อมีร้านค้าสะดวกซื้อมากในปีที่แล้วจึงทำให้ในปีต่อมาเมื่ออัตราการขยายตัวลดลงถึงเกือบ 1 ใน 3 แต่อัตราการขยายตัวก็ไม่ได้ลดลงตลอดเพราะในปีต่อมาก็มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น ดังนั้นแนวโน้มการขยายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมาในอนาคต น่าจะยังคงมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอยู่แต่อาจจะในอัตราส่วนน้อยหรืออาจจะมีการปิดบริการลงของบางร้านซึ่งประสบกับภาวะขาดทุนด้วยเช่นกัน

สำหรับการขยายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนกระทั่งถึงช่วงปี พ.ศ. 2541 (รูปที่ 4.6) ได้มีร้านค้าสะดวกซื้อทั้งหมดจำนวน 56 ร้าน มีการกระจายตัวไปทั่วทุกเขตชุมชนหรือแหล่งที่พักอาศัยในเขตเทศบาล โดยเฉพาะบริเวณเขตชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่นานแน่น รูปแบบการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อส่วนใหญ่มีลักษณะกระจายตัวตามแนวสองฟากของถนนทั้งบริเวณแหล่งชุมชนรอบนอกใจกลางเมืองและบริเวณเขตใจกลางเมือง ซึ่งเป็นทั้งแหล่งการค้าและที่อยู่อาศัย (ตาราง 4.3) การกระจายตัวตามแนวถนนหรือบริเวณที่รถยนต์เข้าถึงแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการได้คำนึงถึงความสะดวกในการเข้าถึงของผู้บริโภคเป็นสำคัญ การกระจายตัวไปทางด้านทิศเหนือของเมืองบริเวณถนนสุรนารายณ์ มีร้านค้าสะดวกซื้อเปิดบริการในบริเวณใกล้เคียงกันจำนวนมาก ซึ่งเรียกว่ามีลักษณะแบบเกาะกลุ่มอยู่บริเวณเดียวกันคือบริเวณที่เป็นแหล่งชุมชนหนาแน่นตรงข้ามกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันราชภัฏนครราชสีมา มีลักษณะเป็นแหล่งที่พักอาศัยทั่วไปและหอพักของนักศึกษาส่วนใหญ่ของทั้งสองสถาบันการกระจายตัวอยู่บริเวณแนวสองฟากของถนนสายสำคัญที่เป็นทางผ่านเข้า-ออกเขตเมือง นอกจากจะสามารถได้ผู้บริโภครวมจากชุมชนที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงแล้วยังสามารถให้บริการแก่ผู้ที่เดินทางผ่านไป-มาบริเวณถนนสายนั้นด้วย

ตาราง 4.3 รูปแบบการกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อทั้งหมดในเขตเทศบาลนครราชสีมา

รูปแบบการกระจายตัว	จำนวน	ร้อยละ	ปีที่เปิด	ชื่อร้าน
1. บริเวณเขตศูนย์กลางธุรกิจการค้าใจกลางเมือง	14	25	2536 2537 2538 2539 2540 2541	เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขานนทบุรี, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาไนท์-บาร์ซาร์, เฟมิลีมาร์ท เมย์มินิมาร์ท, เจรุธภัณฑ์มินิมาร์ท Am Pm, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาแม่กิมเฮง เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาคลาดเทพบาล 5, ซิกกีมินิมาร์ท กิ้ง โพรฟิชั่นชีย์มินิมาร์ท มินิมาร์ท, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาสวนหมาก, Tiger Mart, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาสุนารี
2. เขตชุมชนรอบนอกเขตเมือง	2	3.6	2537	Super Mart, Mini mart
3. บริเวณแหล่งที่อยู่อาศัยและถนนในละแวกที่อยู่อาศัยนอกเขตใจกลางเมือง	30	53.6	2537 2538 2539 2540 2541	เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาสวายเรียง, วนิคามินิมาร์ท กรณมินิมาร์ท, Golf Shop, พลอยรุ่ง, Money มินิมาร์ท, 975 มินิมาร์ท, พรีเซ็นต์มินิมาร์ท, เมย์มินิมาร์ท NS มินิมาร์ท, คีออร์มินิมาร์ท, ไทลีนมินิมาร์ท, โมบิลมาร์ท NP มินิมาร์ท, โฟว์ทีมินิมาร์ท, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาสุนาราชณ์, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาสถาบันราชภัฏฯ, เอสพีมินิมาร์ท, Lemon Green, แอนนามาร์ท, 33 มินิมาร์ท, โพรซิเงินยาโม ตั้งเจริญ 1, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาช้างเผือก, ประปามินิมาร์ท, สมิทรามินิมาร์ท, Family Shop ไพศาลมินิมาร์ท, รวมสิน, เซเว่น-อีเลฟเว่นสาขาการเคหะฯ
4. บริเวณถนนสายสำคัญที่เป็นทางผ่านเข้า-ออกไปสู่เขตอำเภอเมือง	10	17.9	2537 2538 2539 2540 2541	Caltex Minimart Jiffy Shop Tiger Mart (Esso), Jiffy-Shop, Lemon Green ช. มินิมาร์ท Caltex Minimart, Tiger Mart (Esso), Lemon Green, โอ&พี มินิมาร์ท

การกระจายตัวบริเวณเขตใจกลางเมือง ส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่บริเวณถนนสายสำคัญ โดยมีลักษณะอ้างอิงแหล่งการค้าที่สำคัญๆ เช่น บริเวณตลาดไนท์บาร์ซาร์ และบริเวณแหล่งการค้าดั้งเดิมของเมืองซึ่งมีประวัติทางด้านการค้ามาช้านานที่ยังคงมีร้านค้ามากมายหลากหลายประเภทเปิดบริการอยู่ เช่น บริเวณถนนห่มผล ถนนจอมพล ถนนประจักษ์ ถนนสุรนารีและถนนไชยณรงค์

ดังนั้นจากสมมุติฐานข้อที่ 1 คือ “การกระจายตัวของร้านค้าสะดวกซื้อ กระจายตัวไปตามแหล่งธุรกิจการค้าใจกลางเมืองและแหล่งที่พักอาศัยหนาแน่นปานกลาง” ปรากฏว่า ร้านค้าสะดวกซื้อในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา มีการกระจายตัวบริเวณแหล่งชุมชนและที่พักอาศัย ที่มีถึงร้อยละ 53.6 และรองลงมาคือกระจายตัวอยู่บริเวณเขตธุรกิจการค้าใจกลางเมืองร้อยละ 25 แสดงให้เห็นว่าได้ผลตรงตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยเฉพาะบริเวณแหล่งชุมชนรอบนอกใจกลางเมืองทางทิศเหนือและทิศตะวันตกของเมืองที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่และมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น โดยลักษณะทำเลที่ตั้งของร้านค้าสะดวกซื้อส่วนใหญ่ตั้งอยู่ตามแนวสองฟากถนนที่รถยนต์สามารถเข้าถึงได้ รวมทั้งเป็นทางผ่านเข้าออกของผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงและผู้เดินทางมาจากบริเวณอื่นให้สามารถเข้ามาใช้บริการได้โดยสะดวก และภายในบริเวณเขตการค้าดั้งเดิมหรือเขตใจกลางเมืองเพราะบริเวณนี้ยังคงเป็นศูนย์รวมของแหล่งการค้า แหล่งบริการ และสถานที่ราชการสำคัญๆ แสดงว่าบริเวณนี้ยังคงมีศักยภาพในการดึงดูดผู้บริโภคอยู่เช่นเดิม